

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO KLAIPĖDOS APSKRITYJE TARNYBA

Klaipėdos rajono savivaldybės merui
Vaclovui Dačkauskui

2016-01-08 Nr.(1.15.)-S13-/2

DĖL KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS

Vyriausybės atstovo tarnyboje gautas Klaipėdos rajono savivaldybės mero 2015-12-31 raštas Nr.F17-344(40.1) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – raštas), kuriuo pateikiama informacija į Vyriausybės atstovo Klaipėdos apskrityje tarnybos 2015-12-23 raštą Nr.(1.15.)-S13-238, prašantį detalizuoti atstovų į Klaipėdos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybą (toliau – Bendruomenės sveikatos tarybą) atrankos tvarką.

Rašte detalizuojama, jog kandidatus į Bendruomenės sveikatos tarybą siūlė Savivaldybės administracija, žodžiu suderinusi su Savivaldybės meru, nes Bendruomenės sveikatos tarybos nuostatuose, patvirtintuose Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011-06-30 sprendimu Nr.F11-247 (toliau – Nuostatai), šios tarybos sudarymo tvarka nėra nustatyta. Minėtos praktikos taikymas grindžiamas tuo, jog šalyje nėra patvirtintų pavyzdinių Bendruomenės sveikatos tarybų nuostatų, nėra nustatyti atstovų delegavimo į Bendruomenių sveikatos tarybas principai, nėra aiškiai apibrėžta, kokios visuomeninės organizacijos galėtų būti priskiriamos organizacijoms, ginančioms visuomenės sveikatos interesus. Rašte, be kita ko, pažymima, jog savivaldybėms palikta sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvė dėl šios funkcijos įgyvendinimo.

Įvertinus rašte pateiktą informaciją bei vykdant Savivaldybės administracinę priežiūrą, atkreiptinas Jūsų dėmesys į tai, jog aukščiau minėta Savivaldybės taikoma praktika atrenkant narius į Bendruomenės sveikatos tarybą nėra visiškai teisinga ir teisėta, nes savivaldybių savarankiškumo ir veiklos laisvės principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teisės ir pareigos turinčio subjekto (šiuo atveju sprendimą priimančios institucijos – Savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų.

Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo (toliau – Įstatymas) 69 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas reikalavimas savivaldybės tarybai savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybą sudaryti iš 1/3 savivaldybės paskirtų asmenų, 1/3 savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų atstovų, 1/3 visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus, atstovų. Neginėytina, jog ši teisės norma suteikia Savivaldybės tarybai teisę spręsti dėl konkrečių narių atrinkimo į Bendruomenės sveikatos tarybą sudėtį, tačiau ši laisvė nėra absoliuti.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog vietos valdžios ir viešojo administravimo teisių ir pareigų suteikimas savivaldybės tarybai, be kita ko, reiškia ir tai, jog savivaldybės taryba, priimdama pagal kompetenciją norminius administracinius aktus, turi vadovautis administracinės teisės bendraisiais principais (teisingumo, teisinės valstybės, asmenų lygybės, kt.) bei specialiais principais (kompetencijos nustatymo ir diferencijavimo, nepikanaudžiavimo valdžia, kt.). Minėtas teisinis reguliavimas suponuoja išvadą, kad savivaldybės taryba, įgijusi pagal Įstatymą viešojo administravimo teisės ir pareigas, jos kompetencijai priskirtais klausimais administracinius aktus gali priimti griežtai laikydamasi Įstatymų normų, vadovaudamasi administracinės teisės principu visuma, nes, kaip jau buvo minėta, nė viena iš savivaldybėms numatytų funkcijų nereiškia, jog savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002 m. gruodžio 24 d. nutarimas).

Tokiu būdu, nagrinėjamu atveju administracinės teisės principų visuma suponuoja ir pareigą Savivaldybės institucijoms užtikrinti įgytis visų Savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus, atstovų pateikimo į Bendruomenės sveikatos tarybą galimybes (viešinant informaciją apie formuojamą Bendruomenės

sveikatos tarybą, kviečiant siūlyti savo atstovus ir panašiai). Įvertinus, kad Klaipėdos rajono savivaldybės taryba 2015-06-25 sprendimo Nr. T11-184 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos sudarymo“ (toliau – Sprendimas) 1 punktu sudarė Bendruomenės sveikatos tarybą tik iš Savivaldybės administracijos pasiūlytų narių, darytina išvada, jog nebuvo užtikrintos lygios visų kiekvienos grupės (savivaldybės; savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų; visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus) atstovų pasiūlytų kandidatų pateikimo į Bendruomenės sveikatos tarybą galimybės.

Atkreiptinas dėmesys, jog viešosios teisės principų reikalavimų neatitinka ir paskutinis Bendruomenės sveikatos tarybos sudėties pakeitimas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2015-12-17 sprendimo Nr. T11-414 1 punktu. Rašte nurodoma, jog Savivaldybė vykdo 2 jaunimui aktualius projektus, todėl buvo nuspręsta į Bendruomenės sveikatos tarybą įtraukti vieną aktyvios visuomeninės jaunimo organizacijos atstovą. Tačiau šiuo atveju kyla klausimas, kodėl su prašymu deleguoti vieną aktyvios visuomeninės jaunimo organizacijos atstovą buvo kreiptasi ne į visas Savivaldybės teritorijoje veikiančias jaunimo ir (ar) su jaunimu dirbančias organizacijas, bet tik į Klaipėdos rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybą, kuri net neturi visuomeninės organizacijos statuso.

Remiantis išdėstyta, konstatuotina, jog Savivaldybės taryba, tvirtindama Bendruomenės sveikatos tarybą bei keisdama jos sudėtį, nevisiškai užtikrina Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 2, 9 ir 10 punktuose įtvirtintų objektyvumo, lygiai teisiskumo, skaidrumo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtinto atvirumo ir skaidrumo, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 10 punkte įtvirtinto veiklos skaidrumo, įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto visuomeninių organizacijų dalyvavimo valdant sveikatinimo veiklą ir tiesiogiai, ir per išrinktus savo atstovus principų laikymąsi, todėl ne iki galo užtikrina ir įstatymo 69 straipsnio 1 dalies reikalavimų įgyvendinimą.

Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktas įgalina Vyriausybės atstovą nustatius, kad savivaldybės administravimo subjekto priimtas teisės aktas neatitinka įstatymų ar Vyriausybės sprendimų, motyvuotu reikimu siūlyti atitinkamam administravimo subjektui svarstyti teisės akto pakeitimo ar panaikinimo klausimą. Įvertinus rašte pateiktą informaciją apie tai, jog Savivaldybėje yra planuojama artimiausiu metu papildyti Nuostatus, nustatant Bendruomenės sveikatos tarybos narių atrankos tvarką, Vyriausybės atstovui įstatymu suteiktų įgaliojimų dėl Sprendimo (įskaitant vėlesnius pakeitimus) pakeitimo įgyvendinimo kol kas nebus imamasi. Pastebėtina, jog papildžius (pakeitus) Nuostatus, neatidėliojant turėtų būti sprendžiamas ir naujos Bendruomenės sveikatos tarybos sudėties patvirtinimo klausimas pagal įstatymo ir pakeistų Nuostatų reikalavimus.

Siekiant išvengti galimų prieštaravimų teisės aktams, keičiamuose Nuostatuose siūlytina nustatyti atstovų delegavimo į Bendruomenių sveikatos tarybą principus, aiškiai apibrėžti, kokius kriterijus (sąlygas) atitinkančios visuomeninės organizacijos galėtų būti priskiriamos organizacijoms, ginančioms visuomenės sveikatos interesus, kokia tvarka kviečiamos (informuojamos) Savivaldybės įmonės, įstaigos, organizacijos, visuomeninės organizacijos, ginančios visuomenės sveikatos interesus, siūlyti savo kandidatus, kaip atrankami nariai į Bendruomenių sveikatos tarybą iš visų kiekvienos grupės (savivaldybės; savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų; visuomeninių organizacijų, ginančių visuomenės sveikatos interesus) atstovų pasiūlytų kandidatų ir panašiai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punktu, prašau iki **2016-01-18** pateikti informaciją apie tai, iki kada Savivaldybėje planuojama papildyti (pakeisti) Nuostatus bei įvykdyti procedūras dėl naujos Bendruomenių sveikatos tarybos sudėties suformavimo.

Vyriausybės atstovė

Daiva Kerekes

Dokumento originalas paštu siunčiamas nebus.

Ingrida Kupriščenková, tel. (8 46) 31 34 75, e.p. ingrida.kuprisceenkova@lrv.lt